

UN CREATOR DE ȘCOALĂ: PROFESOR DR. ALFRED RUSESCU (1895-1981)

*A school creator: Alfred Ruscescu, PhD
(1895-1981)*

Prof. Dr. Valeriu Popescu

Clinica de Pediatrie, Spitalul Clinic de Copii „Dr. Victor Gomoiu“, București

Născut la București, la 12 aprilie 1895, dintr-o familie distinsă de intelectuali, în care a primit o educație aleasă, urmează cursurile liceale, beneficiind de atmosfera din prestigiosul liceu Gheorghe Lazăr din București, de efervescența intelectuală și patriotică care anima spiritele în ajunul Primului Război Mondial.

Această atmosferă a contribuit la formarea spiritului său generos, independent și profund democratic.

În 1913, se înscrie la Facultatea de Medicină din București, pe care o absolvă în mod strălucit, după care urmează cursurile Facultății de Medicină din Paris (1920-1925), pe care o încheie cu teza de doctorat: „Le Developpement de la taille chez le nourrisson“, distinsă cu Premiul Societății de Antropologie din Paris, în anul 1925.

În anul 1922, a urmat cursul superior de bacteriologie al Institutului Pasteur din Paris. A funcționat din 1922 până în 1926 ca Intern al Spitalului „Notre Dame de Perpetuel Secours“ din Paris sub conducerea cunoscuților pediatri G. Variot și Julien Huber.

Urmărind întreaga activitate desfășurată de-a lungul peste patru decenii, se constată că profesorul Ruscescu, prin muncă perseverentă, prin inteligență pusă cu severitate în slujba idealurilor înalte ale medicinei, prin permanentă dorință de autoperfecțiune, a urcat pe rând, totdeauna cu răspundere și legitimitate, treptele importante ale cunoașterii, ale notorietății profesionale, ale ierarhiei învățământului superior medical, ale succesului clădit pe trudă.

Asistent universitar (1927-1931) la catedra de pediatrie condusă de profesorul doctor Mihail

Manicatide, docent (1931) și conferențiar (1931-1940), a fost investit cu răspunderea învățământului superior de pediatrie, ca profesor șef de catedră în 1940.

Profesorul Ruscescu a desfășurat o îndelungată activitate în cadrul Facultății de Medicină și apoi a Facultății de Pediatrie din București, calitate în care a ilustrat în mod strălucit învățământul de pediatrie, contribuind la pregătirea a numeroase serii de medici.

Cadru didactic excepțional, prin pregătirea profundă de clinician și amploarea acțiunilor întreprinse pentru ridicarea învățământului românesc de pediatrie, profesorul Ruscescu a reușit să aducă această disciplină pe locul ei legitim de importanță în formarea oricărui medic.

Profesorul Ruscescu a luptat cu îndârjire pentru înființarea Facultății de Pediatrie, pentru crearea unei rețele de specialitate, pentru promovarea celor mai valoroși elevi în asistența pediatrică și în învățământul de pediatrie. Această politică de cadre întreprinsă de profesor, intensă și continuă, a făcut ca după 1948, aproape toate spitalele mari de copii nou înființate în București să fie conduse de foștii săi elevi.

Toți aceștia s-au format în școala pe care profesorul Ruscescu a întemeiat-o și a condus-o în calitate de profesor și decan al Facultății de Pediatrie.

În activitatea de cercetare, practică de-a lungul câtorva decenii și susținută cu o probitate deosebită, profesorul Ruscescu a elaborat studii rămase în istoria cercetării medicale românești și a beneficiat de stima și recunoașterea unor înalte foruri științifice naționale și internaționale: laureat

al premiului „Gheorghe Marinescu“ al Academiei Române în 1967, membru ales al Consiliului de Administrație al Centrului Internațional al Copilului cu sediul la Paris și reprezentant al pediatriei române la această prestigioasă instituție, membru de onoare al Academiei de Științe Medicale.

În 1942, creează „Revista de Pediatrie“, în care a publicat o serie de lucrări științifice efectuate în clinică și ca președinte al Societății de Pediatrie, filiala București, a izbutit să strângă în jurul societății și revistei pe toți specialiștii din acea vreme din București.

Rezultatele cercetărilor efectuate în Clinică s-au reflectat într-o valoroasă serie de lucrări, realizate personal sau în colaborare (peste 400 de lucrări comunicate sau publicate în reviste, tratate și manuale) dintre care cităm: „Patologia Infantilă“ (1944), „Urgențele în Pediatrie“, 2 volume (1957), „Pediatria“, 2 volume (1960), „Pediatria“, un volum (1962), „Terapeutică Infantilă“, un volum (1963), „Timusul“ (1964), „Pediatria“, 2 volume (1965), „Diagnostic clinic și radiologic în Pediatrie“, 3 volume cu texte integrale în română, franceză, engleză (1967), „Din istoricul Pediatriei Române“ (1975).

Cea mai prestigioasă creație și totodată cea mai iubită de către părintele său a constituit-o școala de pediatrie din București, de care era foarte mândru, întrucât era convins că ea asigură continuitatea esenței vieții sale: omenia, dragostea și solicitudinea pentru copilul bolnav, competența, spiritul

de dăruire, exigența, rigurozitatea, dezinteresul material, conștiința și, mai presus de toate, responsabilitatea.

În asistența pediatrică, profesorul Rusescu a consacrat copilului tot ce a avut mai bun ca Medic și ca Om.

Pentru meritele în activitatea depusă în domeniul pediatriei, profesorul Rusescu a primit o serie de distincții. Din nefericire, regimul totalitar din România nu a fost darnic cu o activitate de asemenea proporții. Profesorul a primit pentru activitatea sa, din partea statului totalitar, doar „Ordinul Meritul Sanitar Clasa I“. Alte țări au fost însă mai sensibile și au apreciat obiectiv contribuția sa în cercetarea pediatrică: premiul „Bertillon“ (1925) al Academiei de Medicină din Paris; membru de onoare al Societății Științelor Medicale din Cehoslovacia „Purkinje“ (1965), membru în consiliul de administrație al Centrului Internațional al Copilului din Paris (1966-1976).

În final, dacă am încerca să conchidem care a fost aportul acestui mare Om și Medic la dezvoltarea domeniului de activitate pe care l-a ilustrat cel mai strălucit – Pediatria – am putea spune:

„Profesorul Rusescu a transformat Pediatria din țara noastră, dintr-o specialitate empirică – la începutul acestui secol – într-o disciplină activă, riguros științifică, cu numeroase cadre valoroase, care onorează învățământul medical și asistența pediatrică din țara noastră.“